

Hyvät Keski-Uudenmaan Kehittämis- ja tulevaisuuslautakunnanlautakunnan jäsenet

Keski-Uudenmaan vammaisasioiden foorumi kokoaa yhteen vammais- ja pitkäaikaissairaiden yhdistyksiä ja järjestöjä sekä jäseniä sekä kunnallisten vammaisneuvostojen aktiiveja. Haluamme tuoda tietoonne seuraavia näkemyksiämme koskien hyvinvointialueen Strategiaa ja siihen liittyvään prosessiin.

Prosessiasiat:

- Vammaisten henkilöiden ja heitä edustavien tahojen kuuleminen strategian valmistelussa on jäänyt heikoksi. Erityisesti tämä koskee hyvinvointialueen palvelustrategiaa, joka on osa nyt käsittelyssä olevaa strategiaa.
- Kunnallisille vammaisneuvostoille annettu lausuntoaika 1,5 viikkoa on erittäin lyhyt, ja siinä ajassa vammaisneuvostot eivät ole pystyneet kokoontumaan, ja muuten lausunnon antaminen on ollut haasteellista.
- Hyvinvointialueen vammaisneuvosto ei ole järjestäytynyt eikä kokoontunut vielä kertaakaan, eikä se siksi ole voinut antaa näkemystään asiasta. Näin merkittävään asiaan tulisi saada ko. vammaisneuvoston näkemys. Toivommekin että neuvosto kutsutaan koolle pikaisesti ja sille tarjotaan mahdollisuus perehtyä asiaan (esim. työpaja) ja lausua asiasta.

Sisältöasiat:

- Ehdotamme, että esteettömyys ja saavutettavuus kirjataan osaksi strategiaa. Esimerkiksi Painopiste 2 : lisätään sanat esteettömyyteen ja saavutettavuuteen.
*Panostamme palvelujen vaikuttavuuteen, laatuun ja sujuvuuteen kustannustehokkaasti -> Panostamme palvelujen vaikuttavuuteen, laatuun, **esteettömyyteen, saavutettavuuteen ja sujuvuuteen kustannustehokkaasti.***
- Ehdotamme että järjestöjen ja vammaisten henkilöiden osallisuus tulisi vahvemmin esiin strategiassa. Tätä voisi korostaa strategian Tahtotilassa, jossa puhutaan palveluiden laadusta ja uudistajana toimimisesta. Esimerkiksi Painopiste 4: lisätään 3. sektorin yhteistyö.:
*Innovoimme ja vahvistamme ennaltaehkäiseviä palveluja sekä varhaisen tuen toimintamalleja (lisäys:) **yhteistyössä mm. 3. sektorin toimijoiden kanssa.***
- Toteamme, että toivomme painopisteiden onnistumista kuvaavien mittarien olevan konkreettisia palveluihin ja niiden toimivuuteen liittyviä asioita. Yhtenä mahdollisuutena voisi olla esim. kanteluiden tai oikaisuvaatimusten määrä.

Perusteluja osallisuuteen ja esteettömyyteen liittyen:

- **Osallisuus:**
YK:n vammaisia henkilöitä koskevan yleissopimuksen mukaisesti vammaisia henkilöitä ja heitä edustavia järjestöjä on kuultava heitä koskevissa asioissa mielellään jo valmisteluvaiheessa. Hyvinvointialueen strategia on mitä suurimmassa määrin vammaisia henkilöitä koskeva asia, ovathan kaikki hyvinvointialueen palvelut suunnattu myös vammaisille ja pitkä-aikaissairaille henkilöille.
- **Esteettömyys ja saavutettavuus:**
Palveluiden esteettömyys ja saavutettavuus ovat ennen kaikkea yhdenvertaisuuskysymys. Tämän vuoksi sen tulisi olla hyvin huomioituna myös strategiatasolla. Esteettömyys ja saavutettavuus eivät ole keltään pois, ja suunnitteluvaiheessa toteutettu esteettömyys ei myöskään lisää merkittävästi kustannuksia. Sen sijaan jälkikäteen toteutettuna esim. rakennusten esteettömyys aiheuttaa merkittäviä kustannuksia.

Forumin toimikunnan puolesta,
Aapo Rantanen
Invalidiliitto ry